

Cuprins

Considerentele noii ediții	17
CODUL MUNCII COMENTAT	19
TITLUL I. DISPOZIȚII GENERALE	21
Capitolul I. Domeniul de aplicare	21
Art. 1. Domeniul de reglementare.....	21
Art. 2. Subiectele raporturilor de muncă.....	23
Capitolul II. Principii fundamentale	25
Art. 3. Libertatea muncii. Flexicuritatea muncii	25
Art. 4. Interzicerea muncii forțate. Excepții	28
Art. 5. Egalitatea de tratament. Principiul nediscriminării	29
Art. 6. Protecția socială a salariaților. Protecția datelor cu caracter personal	32
I. Principiul legalității prelucrării datelor cu caracter personal.....	36
II. Principiul echității	54
III. Principiul transparenței.....	55
IV. Principiul responsabilității.....	57
V. Principiul proporționalității.....	59
VI. Principiul reducerii la minim a datelor.....	60
VII. Principiul protecției implicite a datelor.....	61
VIII. Principiul asigurării protecției datelor începând cu momentul conceperii.....	62
IX. Principiul accesului public la documente oficiale	62
I. <i>Drepturile persoanelor vizate</i>	64
1. Dreptul de a-și exprima consimțământul.....	64
2. Dreptul la retragerea consimțământului	65
3. Dreptul la rectificarea datelor cu caracter personal inexacte care privesc persoana vizată și dreptul la completarea datelor cu caracter personal care sunt incomplete.....	66
4. Dreptul persoanei vizate de confirmare și comunicare	66
5. Dreptul de a se opune.....	67
6. Dreptul la restricționarea prelucrării datelor	69
7. Dreptul la ștergerea datelor	70
8. Dreptul de nu face obiectul unei decizii automate în baza datelor prelucrate	71
9. Dreptul de a depune plângere	73
10. Dreptul persoanei vizate la acoperirea prejudiciilor.....	74
11. Dreptul de a fi informat	78
II. <i>Obligațiile operatorului și ale persoanei împuternicită de operator</i>	79
Art. 7. Libertatea asocierii.....	87
Art. 8. Buna-credință și consensualitatea în relațiile de muncă.....	88
Art. 9. Libertatea muncii în U.E. și în alte state	89

TITLUL II. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ	91
Capitolul I. Încheierea contractului individual de muncă	91
Art. 10. Definiție	91
Art. 11. Clauze interzise	94
Art. 12. Durata contractului individual de muncă.....	95
Art. 13. Capacitatea juridică de exercițiu a salariatului.....	96
Art. 14. Capacitatea juridică de exercițiu a angajatorului.....	97
Art. 15. Interzicerea muncii și a activităților ilicite sau imorale.....	98
Art. 15 ¹ . Cazurile de muncă nedeclarată	99
Art. 16. Consimțământul părților. Forma scrisă și înregistrarea contractului.....	102
Art. 16 ¹ . Locul de muncă al salariatului	106
Art. 17. Informarea prealabilă la încheierea și modificarea contractului.....	108
Art. 18. Informarea prealabilă a salariaților care vor munci în străinătate.....	111
Art. 19. Sancțiunea neinformării prealabile.....	112
Art. 20. Clauzele specifice ale contractului individual de muncă	113
Art. 21. Clauza de neconcurență. Condiții și efecte.....	114
Art. 22. Durata efectelor clauzei de neconcurență.....	117
Art. 23. Limitări ale clauzei de neconcurență.....	118
Art. 24. Urmărilor nerespectării clauzei de neconcurență	119
Art. 25. Clauza de mobilitate. Prestațiile convenite	120
Art. 26. Clauza de confidențialitate. Efecte.....	121
Art. 27. Obligativitatea certificatului medical la angajare	123
Art. 28. Obligativitatea certificatului medical în alte situații.....	125
Art. 29. Verificarea prealabilă a aptitudinilor profesionale.....	127
Art. 30. Încadrarea pe bază de concurs sau examen	128
Art. 31. Perioada de probă. Durată și efecte	130
Art. 32. Unicitatea perioadei de probă. Excepții	133
Art. 33. Limitări ale perioadei de probă.....	134
Art. 34. Registrul general de evidență a salariaților.....	135
Art. 35. Cumulul contractelor individuale de muncă.....	137
Art. 36. Încadrarea în muncă a cetățenilor străini și apatrizilor	138
Capitolul II. Executarea contractului individual de muncă	140
Art. 37. Negocierea clauzelor contractului de muncă.....	140
Art. 38. Interzicerea renunțării la drepturi	141
Art. 39. Drepturile și obligațiile salariaților	142
Art. 40. Drepturile și obligațiile angajatorului.....	151
Capitolul III. Modificarea contractului individual de muncă	162
Art. 41. Condiții. Excepții.....	162
Art. 42. Modificarea unilaterală a locului de muncă.....	164
Art. 43. Delegarea	165
Art. 44. Durata delegării. Indemnizația convenită salariatului.....	165
Art. 45. Detașarea	168
Art. 46. Durata detașării. Drepturile salariatului detașat	170

Cuprins

Art. 47. Garantarea drepturilor salariatului detașat	171
Art. 48. Alte cazuri de modificare temporară a locului și felului muncii.....	173
Capitolul IV. Suspendarea contractului individual de muncă.....	175
Art. 49. Modalități. Efectele suspendării.....	175
Art. 50. Suspendarea de drept. Cazuri	178
Art. 51. Suspendarea din inițiativa salariatului. Cazuri.....	182
Art. 52. Suspendarea din inițiativa angajatorului. Cazuri	185
Art. 53. Reducerea temporară și/sau întreruperea activității	189
Art. 54. Suspendarea prin acordul părților.....	190
Capitolul V. Încetarea contractului individual de muncă	191
Art. 55. Cazuri de încetare.....	191
<i>Secțiunea 1. Încetarea de drept a contractului individual de muncă.....</i>	<i>192</i>
Art. 56. Cazuri și situații	192
Art. 57. Nulitatea contractului.....	201
<i>Secțiunea a 2-a. Concedierea</i>	<i>204</i>
Art. 58. Noțiune. Motivele concedierii	204
Art. 59. Interdicții permanente privind concedierea	205
Art. 60. Interdicții temporare privind concedierea	206
<i>Secțiunea a 3-a. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului</i>	
Art. 61. Cazuri	209
Art. 62. Emiterea deciziei de concediere	212
Art. 63. Cercetarea și evaluarea prealabilă.....	213
Art. 64. Oferirea unui loc de muncă vacant	215
<i>Secțiunea a 4-a. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului</i>	<i>217</i>
Art. 65. Concedierea individuală. Desființarea postului	217
Art. 66. Tipuri de concediere	220
Art. 67. Protecția salariaților concediați.....	221
<i>Secțiunea a 5-a. Concedierea colectivă. Informarea, consultarea salariaților și procedura concedierilor colective</i>	<i>222</i>
Art. 68. Concedierea colectivă	222
Art. 69. Informarea și consultarea salariaților	223
Art. 70. Comunicarea notificării.....	227
Art. 71. Evitarea concedierilor sau diminuarea numărului salariaților concediați.....	227
Art. 72. Notificarea către I.T.M. și A.T.O.F.M.....	228
Art. 73. Amânarea emiterii deciziilor de concediere.....	229
Art. 74. Dreptul salariaților concediați de a fi reîncadrați	230
<i>Secțiunea a 6-a. Dreptul la preaviz</i>	<i>231</i>
Art. 75. Preavizul în cazul concedierii.....	231
Art. 76. Cuprinsul deciziei de concediere	233
Art. 77. Comunicarea deciziei de concediere	237
<i>Secțiunea a 7-a. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale.....</i>	<i>240</i>
Art. 78. Nulitatea deciziei de concediere	240
Art. 79. Interdicția motivării ulterioare	241
Art. 80. Anularea deciziei de concediere. Efecte	242

<i>Secțiunea a 8-a. Demisia</i>	244
Art. 81. Noțiune. Înregistrare. Tipuri. Efecte	244
Capitolul VI. Contractul individual de muncă pe durată determinată	247
Art. 82. Încheiere și prelungire.....	247
Art. 83. Cazuri și situații.....	248
Art. 84. Durata maximă	251
Art. 85. Perioada de probă.....	252
Art. 86. Accesul la locuri de muncă vacante.....	252
Art. 87. Egalitatea de drepturi și tratament.....	253
Capitolul VII. Munca prin agent de muncă temporară	255
Art. 88. Noțiune și definiții	255
Art. 89. Misiunea salariatului temporar	257
Art. 90. Durata misiunii.....	257
Art. 91. Încheierea și cuprinsul contractului de punere la dispoziție	258
Art. 92. Drepturile și facilitățile salariatului temporar	260
Art. 93. Interdicție	261
Art. 94. Forma și conținutul contractului de muncă temporară.....	261
Art. 95. Încheierea contractului pentru mai multe misiuni	262
Art. 96. Salarizarea și drepturile salariatului temporar	263
Art. 97. Perioada de probă.....	264
Art. 98. Asigurarea condițiilor de muncă și protecția salariatului temporar.....	265
Art. 99. Angajarea salariatului temporar după încetarea misiunii.....	266
Art. 100. Concedierea salariatului temporar	267
Art. 101. Egalitatea de tratament.....	268
Art. 102. Interdicția perceperii de taxe pentru recrutare.....	268
Capitolul VIII. Contractul individual de muncă cu timp parțial	269
Art. 103. Salariatul încadrat cu fracțiune de normă.....	269
Art. 104. Încadrarea salariaților cu fracțiune de normă. Contractul de job-sharing.....	270
Art. 105. Clauzele speciale obligatorii	272
Art. 106. Drepturile salariatului încadrat cu timp de muncă parțial	273
Art. 107. Transferul salariaților la un loc de muncă cu normă întreagă	274
Capitolul IX. Munca la domiciliu	276
Art. 108. Salariații cu munca la domiciliu. Telemunca. Munca virtuală.....	276
Art. 109. Forma și conținutul contractului de muncă la domiciliu	284
Art. 110. Drepturi și condiții specifice.....	285
TITLUL III. TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ	286
Capitolul I. Timpul de muncă	286
<i>Secțiunea 1. Durata timpului de muncă</i>	286
Art. 111. Noțiune. Stabilire	286
Art. 112. Durata normală a timpului de muncă.....	288

Cuprins

Art. 113. Repartizarea timpului de muncă.....	289
Art. 114. Durata maximă legală a timpului de muncă. Stabilire	289
Art. 115. Stabilirea timpului de muncă în situații speciale. Contractul de tip „on-call”	291
Art. 116. Programul de lucru inegal.....	293
Art. 117. Comunicarea programului de muncă.....	294
Art. 118. Programe individualizate de muncă.....	294
Art. 119. Evidența orelor de muncă	295
<i>Secțiunea a 2-a. Munca suplimentară</i>	297
Art. 120. Noțiune. Efectuarea muncii suplimentare	297
Art. 121. Limitarea efectuării muncii suplimentare	299
Art. 122. Compensarea prin ore libere plătite.....	300
Art. 123. Sporul pentru munca suplimentară.....	301
Art. 124. Interdicții privind munca suplimentară	301
<i>Secțiunea a 3-a. Munca de noapte</i>	302
Art. 125. Noțiune. Durata muncii de noapte.....	302
Art. 126. Beneficiile salariaților de noapte	303
Art. 127. Examinarea medicală a salariaților de noapte.....	304
Art. 128. Interdicții privind prestarea muncii de noapte	305
<i>Secțiunea a 4-a. Norma de muncă</i>	306
Art. 129. Noțiune. Stabilire.....	306
Art. 130. Tipuri de normă de muncă	307
Art. 131. Aplicabilitate	308
Art. 132. Elaborarea normelor de muncă.....	309
Capitolul II. Repausuri periodice	310
Art. 133. Noțiune	310
<i>Secțiunea 1. Pauza de masă și repausul zilnic</i>	311
Art. 134. Pauza de masă. Alte pauze	311
Art. 135. Repausul zilnic. Acordare și excepții.....	312
Art. 136. Munca în schimburi.....	312
<i>Secțiunea a 2-a. Repausul săptămânal</i>	313
Art. 137. Noțiune. Acordare. Excepții.....	313
Art. 138. Suspendarea repausului săptămânal	314
<i>Secțiunea a 3-a. Sărbătorile legale</i>	315
Art. 139. Zilele de sărbătoare legală. Acordare.....	315
Art. 140. Acordarea zilelor libere în unitățile sanitare și de alimentație publică.....	316
Art. 141. Acordarea zilelor libere în unitățile cu foc continuu.....	317
Art. 142. Beneficiile muncii prestate în zilele de sărbătoare legală.....	318
Art. 143. Acordarea altor zile libere.....	319
Capitolul III. Concediile	320
<i>Secțiunea 1. Concediul de odihnă anual și alte concedii ale salariaților</i>	320
Art. 144. Dreptul la concediu de odihnă anual.....	320
Art. 145. Durata și acordarea concediului de odihnă.....	321

Art. 146. Efectuarea și compensarea în bani a concediului de odihnă.....	323
Art. 147. Concediul de odihnă suplimentar	324
Art. 148. Programarea individuală și colectivă a concediului de odihnă.....	325
Art. 149. Efectuarea efectivă a concediului de odihnă.....	326
Art. 150. Indemnizația concediului de odihnă.....	326
Art. 151. Întreruperea concediului de odihnă	328
Art. 152. Acordarea zilelor libere plătite.....	328
Art. 153. Acordarea și durata concediului fără plată.....	329
<i>Secțiunea a 2-a. Concediile pentru formare profesională.....</i>	<i>330</i>
Art. 154. Dreptul la concediu pentru formare profesională	330
Art. 155. Acordarea concediilor fără plată pentru formare profesională.....	331
Art. 156. Acordarea și durata concediului fără plată pentru formare profesională	331
Art. 157. Concediul plătit pentru formare profesională.....	332
Art. 158. Asimilarea concediului pentru formare profesională la vechimea în muncă.....	333
TITLUL IV. SALARIZAREA	334
Capitolul I. Dispoziții generale.....	334
Art. 159. Noțiune. Stabilire	334
Art. 160. Elementele salariului	335
Art. 161. Plata prioritara a salariului	336
Art. 162. Stabilirea salariului.....	337
Art. 163. Confidențialitatea salariului. Excepții	339
Capitolul II. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată	341
Art. 164. Stabilirea și calcularea salariului.....	341
Art. 165. Beneficii în natură acordate salariatului.....	343
Capitolul III. Plata salariului.....	345
Art. 166. Data și modalitatea de plată a salariului	345
Art. 167. Persoanele beneficiare ale salariului.....	347
Art. 168. Dovada plății salariului	347
Art. 169. Reținerile salariale. Condiții	349
Art. 170. Interdicția renunțării la drepturile salariale.....	350
Art. 171. Prescripția acțiunii pentru recuperarea drepturilor salariale	351
Capitolul IV. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	352
Art. 172. Reglementare	352
Capitolul V. Protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia.....	354
Art. 173. Protecția salariaților transferați	354
Art. 174. Informarea și consultarea salariaților transferați	356

Cuprins

TITLUL V. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ	357
Capitolul I. Reguli generale	357
Art. 175. Obligații ale angajatorului	357
Art. 176. Reglementări cu titlu special.....	358
Art. 177. Principii, reguli și măsuri generale	360
Art. 178. Organizarea activităților de sănătate și securitate în muncă	361
Art. 179. Asigurarea salariaților împotriva accidentelor de muncă și bolilor profesionale	363
Art. 180. Instruirea salariaților	363
Art. 181. Controlul și garantarea securității și sănătății în muncă.....	364
Art. 182. Alte obligații privind sănătatea și securitatea în muncă	365
Capitolul II. Comitetul de securitate și sănătate în muncă	367
Art. 183. Constituire și competențe	367
Art. 184. Organizare. Atribuții	368
Art. 185. Reglementări legale speciale.....	369
Capitolul III. Protecția salariaților prin servicii medicale	370
Art. 186. Asigurarea serviciului medical de medicina muncii.....	370
Art. 187. Organizarea medicinei muncii	370
Art. 188. Medicul de medicina muncii	371
Art. 189. Atribuțiile medicului de medicina muncii.....	372
Art. 190. Programe pentru îmbunătățirea mediului de muncă	373
Art. 191. Reglementări legale speciale.....	373
TITLUL VI. FORMAREA PROFESIONALĂ	374
Capitolul I. Dispoziții generale	374
Art. 192. Obiective. Scop	374
Art. 193. Forme ale formării profesionale	376
Art. 194. Obligatorietatea asigurării formării profesionale	377
Art. 195. Planul de formare profesională. Elaborare.....	378
Art. 196. Efectuarea formării profesionale	380
Art. 197. Cheltuielile și beneficiile legate de formarea profesională	382
Art. 198. Obligațiile ulterioare ale salariatului.....	383
Art. 199. Formarea profesională la inițiativa salariatului.....	385
Art. 200. Beneficii în natură pentru formarea profesională.....	386
Capitolul II. Contracte speciale de formare profesională organizată de angajator	387
Art. 201. Contractele speciale de formare profesională. Internshipul	387
Art. 202. Contractul de calificare profesională	390
Art. 203. Atestarea activităților de calificare profesională	391
Art. 204. Contractul de adaptare profesională.....	392
Art. 205. Durata contractului de adaptare profesională.....	392

Art. 206. Formatorul. Noțiune. Numire.....	393
Art. 207. Obligațiile și atribuțiile formatorului	394
Capitolul III. Contractul de ucenicie la locul de muncă.....	395
Art. 208. Contractul de ucenicie. Durata.....	395
Art. 209. Ucenicul. Noțiune. Dispoziții aplicabile	396
Art. 210. Reglementarea legală a activității de ucenicie.....	397
TITLUL VII. DIALOGUL SOCIAL	398
Capitolul I. Dispoziții generale	398
Art. 211. Stabilitatea și pacea socială.....	398
Art. 212. Consiliul Economic și Social.....	399
Art. 213. Comisiile de dialog social.....	400
Capitolul II. Sindicatele	401
Art. 214. Noțiune. Reglementare legală	401
Art. 215. Atribuțiile sindicatelor	401
Art. 216. Libertatea de asociere a sindicatelor.....	402
Art. 217. Recunoașterea și exercitarea drepturilor sindicale	403
Art. 218. Protecția drepturilor sindicale	403
Art. 219. Reprezentarea salariaților în conflictele de drepturi.....	404
Art. 220. Protecția liderilor sindicali împotriva concedierilor nelegale.....	405
Capitolul III. Reprezentanții salariaților	407
Art. 221. Desemnare și limitări ale mandatului	407
Art. 222. Alegerea și durata mandatului.....	408
Art. 223. Atribuții principale	409
Art. 224. Organizarea activității reprezentanților salariaților	410
Art. 225. Timpul alocat activității reprezentanților salariaților	411
Art. 226. Protecția împotriva concedierilor nelegale	411
Capitolul IV. Patronatul	412
Art. 227. Noțiune. Asociații patronale	412
Art. 228. Reglementare legală	413
TITLUL VIII. CONTRACTELE COLECTIVE DE MUNCĂ.....	414
Art. 229. Noțiunea, negocierea și încheierea.....	414
Art. 230. Reglementări legale speciale	416
TITLUL IX. CONFLICTELE DE MUNCĂ.....	418
Capitolul I. Dispoziții generale	418
Art. 231. Noțiune.....	418
Art. 232. Soluționarea conflictelor colective de muncă	418

Cuprins

Capitolul II. Greva	420
Art. 233. Scopul grevei	420
Art. 234. Definiția și libertatea grevei	421
Art. 235. Protecția salariaților greviști	422
Art. 236. Dispoziții legale speciale	423
TITLU X. INSPECȚIA MUNCII	424
Art. 237. Inspecția Muncii	424
Art. 238. Inspectoratele teritoriale de muncă	424
Art. 239. Reglementarea legală a Inspecției Muncii	425
Art. 240. Completarea registrului unic de control	425
TITLUL XI. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	427
Capitolul I. Regulamentul intern	427
Art. 241. Întocmirea regulamentulului intern	427
Art. 242. Cuprinsul regulamentulului intern	428
Art. 243. Aducerea la cunoștință a regulamentulului intern	431
Art. 244. Modificarea regulamentulului intern	432
Art. 245. Contestarea și controlul legalității	433
Art. 246. Termenul de întocmire	434
Capitolul II. Răspunderea disciplinară	436
Art. 247. Abaterea disciplinară. Noțiune	436
Art. 248. Sancțiunile disciplinare. Aplicare. Radiere	440
Art. 249. Interdicția amenzilor disciplinare. Unicitatea sancțiunii	445
Art. 250. Individualizarea sancțiunii disciplinare. Criterii	446
Art. 251. Procedura cercetării disciplinare prealabile	449
Art. 252. Aplicarea și cuprinsul deciziei de sancționare. Comunicare. Contestare	454
Capitolul III. Răspunderea patrimonială	460
Art. 253. Răspunderea civilă a angajatorului. Dreptul de regres	460
Art. 254. Răspunderea civilă a salariaților	463
Art. 255. Pagubele produse de mai mulți salariați. Divizibilitatea răspunderii	467
Art. 256. Restituirea sumelor nedatorate și a bunurilor necuvenite	468
Art. 257. Reținerile din salariu. Quantumul maxim	470
Art. 258. Recuperarea prejudiciilor după încetarea contractului individual de muncă	471
Art. 259. Executarea silită a despăgubirilor datorate de salariat	471
Capitolul IV. Răspunderea contravențională	473
Art. 260. Faptele contravenționale. Sancțiuni	473
Capitolul V. Răspunderea penală	482
Art. 261. (Neexecutarea hotărârii judecătorești privind plata salariilor)	482
Art. 262. (Neexecutarea hotărârii judecătorești privind reintegrarea în muncă)	482

Art. 263. (Punerea în mișcare a acțiunii penale)	483
Art. 264. Infrațiuni	483
Art. 265. Alte infrațiuni. Pedepse complementare aplicabile	485
TITLUL XII. JURISDICȚIA MUNCII	488
Capitolul I. Dispoziții generale	488
Art. 266. Obiectul jurisdicției muncii	488
Art. 267. Părțile conflictelor de muncă	490
Art. 268. Termenele de prescripție în conflictele de muncă.....	495
Capitolul II. Competența materială și teritorială	499
Art. 269. Instanțele judecătorești competente material și teritorial	499
Art. 270. Taxele judiciare de timbru.....	501
Art. 271. Celeritatea soluționării conflictelor de muncă	501
Art. 272. Sarcina probei în conflictele de muncă	502
Art. 273. Celeritatea administrării probelor	505
Art. 274. Caracterul hotărârilor pronunțate în fond.....	506
Art. 275. Dispoziții legale de procedură	506
TITLUL XIII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE	508
Art. 276. Armonizarea cu normele europene și internaționale	508
Art. 277. Reglementarea funcțiilor de conducere. Directive europene	509
Art. 278. Dreptul comun în raporturile juridice de muncă	510
Art. 279. Proba vechimii în muncă.....	511
Art. 280. Dispoziții tranzitorii	513
Art. 281. Intrare în vigoare. Abrogări	513